

37

101

23/4/933 : Pazar

Reis : Celâl Sahir Bey

Âzalar: Ahmet Cevat, Besim Atalay, Hamit Zübeyr, Hasan Âli,
İbrahim Necmi ve Ragıp Hulûsi Beyler.

R U Z N A M E

- I- Profesör Jean Deny hakkında.
- II- Ragıp Hulûsi ve Abdullah Battal Beylerin teklifi.
- III- Lengüistik - Filoloji Kolunun Başı Hamit Zübeyr Beyin raporu.
- IV- Gelen kâğıtlar :
 - A) Budapeşte Elçiliğinin 5/ /933 tarih ve II937 sayılı mektubu.
 - B) Muallim Saim Turgut Beyin mektubu.
 - C) Aksaray Valiliğinin 30/3/933 tarih ve I3/8 sayılı mektubu.
 - Ç) Dahiliye Vekâletinin 18/4/933 tarih ve 390/3I sayılı mektubu.
 - D) Siirtte Topçu ikinci alay Yüzbaşılardan F.Demirhan Beyin 6/4/933 tarihli mektubu.
 - E) Venedikte çıkan Ermenice "Pazmavep" mecmuası Başmuharririnin 17/4/933 tarihli mektubu.
 - F) Konya Valiliğinin 16/4/933 tarih ve 962/I559 sayılı mektubu.
 - G) Darülfünun müderrislerinden Halil Nimetullah Beyin mektubu.
 - Ğ) Berutta çıkan "El-Ahrar" gazetesinin bir makalesi.
- V- Umumî Kâtipliğin teklifleri.

-
- I- Profesör Jean Deny'ye Cemiyetimizin gönderdiği telgraf ve onun cevabı okundu.

KARAR: Cemiyet tarafından Ahmet Cevat, Hasan Âli ve Ragıp Hulûsi Beyler Profesör Jean Deny'i karşılayacaktır. Misafirimiz olan Profesör

için "Belvü" otelinde oda ayrılması işiyle Besim Atalay Bey meşgûl olacaktır.

12- Ragıp Hulûsi ve Abdullah Battal Beylerin teklifleri.

(Fin dilinin gelişmesi tarihi üzerine yapılacak tetkikler için lâzım olan aşağıda isimleri yazılı kitapların satın alınmasına ve Darülfünun kütüphanesinde bulunan bir tanesinin de getirtilmesine dair).

1) Setälä: Kielen Tutkimus Ja Oikea kielisyys (Dilin tetkiki ve doğru dillilik)

2) L.V. Koskimies Huomioita Suomenkielen Undussanaston alalta (Fincenin yeni kelime hazinesi sahası üzerinde mütalâalar) (Mémoires de la Société Finno Ovgrienne LII)

3) Setälä: Suomenkielen Lauseoppi. (Fincenin Sintaksı).

KARAR: Kabul edildi. Kitaplar Kütüphane Komisyonunca ismarlanacaktır. *ve Maarifinun kütüphanesinde olan da getirilecektir.*

111- Lengüistik - Filoloji Kolunun Başı Hamit Zübeyr Beyin raporu. (İbnülmühenna tercümesine dair)

KARAR: Lûgatın tercümesini tertip eden A. Battal Bey önce verilen karar dairesinde ihtisarlar ve tadiller yapacak ve Celâl Sahir Bey de bu hususta yardımda bulunacaktır.

14- Gelen kâğıtlar :

A) Budapeşte Elçiliğinin 5/4/933 tarih ve II930 sayılı mektubu. (Macarların millî dil sahasındaki faaliyetlerine dair malûmat isteyen mektubumuza cevap.

Mektup okundu. Bu mektuba bağlı olarak gönderilen ve cevabı alınmadığı bildirilen Maarif Vekâletine yazılmış mektuplar suretlerinin Vekâlete gönderildiği Umumî Kâtip tarafından bildirildi).

KARAR: Gönderilen risaleler ve mecmuaların kütüphaneye kaydı yapıldıktan sonra hem onlar hem de mektuptaki malûmat ve izahatın çıkarılacak bir kopyesi Macar diline ait tetkikler yapmak vazifesini alan Hamit Zübeyr ve Hüseyin Namık Beylere verilecektir. Elçiliğe teşekkür edilecektir.

B) Muallim Saim Turgut Beyin 9/4/933 tarihli mektubu okundu. (Evvелce neşretmekte olduğu "Vefa" mecmuası muvakkat bir zaman için çıkmadığından bahsile Cemiyetçe bir yardımda bulunulmasını istemektedir).

KARAR: Bu gibi yardımların Cemiyetçe yapılmasına imkân olmadığı bildirilecektir.

- 2) Aksaray Valiliğinin 30/3/933 tarih ve 13/8 sayılı mektubu.
(Derleme Heyetince tetkik edilmekte olan Derleme fişlerinin yakında yollanacağına ve Vilâyet sınırları içinde Türkçe konuşulup yazılması hakkında dağıtılan öğüt kâğıtlarından bir kaç örnek gönderildiğine dair aynı mektuba leffedilmiş "Öz dilimize doğru" mecmuasında çıkan bir yazıya cevap şeklinde bir makale de vardır).

KARAR: Öğüt kâğıdının bir tanesi "Hakimiyeti Milliye" de neşrolunacaktır. Merbut makale "Öz Dilimize Doğru" mecmuasına gönderilecektir. Bu suretle Türkçe konuşup yazılması teşvik edildiğinden dolayı teşekkür cevabı yazılacaktır.

- 3) Dahiliye Vekâletini 18/4/933 tarih ve 390/II sayılı mektubu okundu.
(Yapılacak emniyet âbidesinin üzerine Arapça olan "emniyet" kelimesi yerine yazılmak üzere Öz Türkçe karşılığı olacak kelimenin bildirilmesini istemektedir).

KARAR: Anket Heyeti gelen cevaplar arasında bu kelimeye karşılık gösterilen Öz Türkçe kelimelerden Heyetçe uygun görülenini ayıracak, Umumî Merkez Heyeti âzaları kendilerince en uygun gördükleri karşılıkları tespit edecekler; bir hafta sonraki içtimada bu karşılıklar arasından bir seçme yapılarak en uygun görülen karşılık Vekâlete bildirilecektir.

- 4) Siirtte Topçu ikinci alay Yüzbaşılardan F. Demirhan Beyin 6/4/933 tarihli mektubu okundu.
(Dil özleşmesi hakkında mütalâasını ve bazı Türkçe ekler üzerine tetkiklerini bildirmektedir).

KARAR: Kendisine teşekkür mektubu yazılacak ve mektubunda yazdığı mütalâaların muvafık olduğu ve Cemiyetçe de bunun zıddı bir yol tutulmadığı bildirilecektir. Aynı zamanda Gramer Kolunca hazırlanan ekler hakkındaki anket kitabından da bir tane yollanacaktır. Mektubun eklere dair olan kısmından iki kopye çıkarılarak Gramer-Sentaks ve Lûgat - İstılah Kollarına verilecektir.

E) Venedikte çıkan Ermenice "Pazmavep" mecmuası Başmuharririnin 17/4/933 tarihli mektubu.

(Cemiyetimizce istenildiğini haber aldığı mecmuanın bu sene çıkan dört sayısının gönderildiğini bildirmekte ve Cemiyetin Türkçenin etimoloji tetkikleri üzerine yaptığı neşriyatından da kendisine gönderilmesini istemektedir).

KARAR: Artin Cebeli Beyin yapacağı tetkikler için istifade etmek üzere istediği bu mecmualar adresine gönderilecektir. Mecmua Başmuharririne teşekkür olunacak ve Cemiyetin hazırlanmakta olan Bültenleri ve sair neşriyatı çıktıkça gönderileceği bildirilecektir.

F) Konya Valiliğinin 16/4/933 tarihli ve 962/1559 sayılı mektubu.

(Derleme işinde yararlıkları görülen Umumî Müfettiş Ali Rıza, Edebiyat muallimi Hicri, Kız Muallim mektebi Müdürü Mustafa Lûtfi, Muallim Ferit, Necati ve Zeki Leylere birer Takdirname verilmesi hakkında).

KARAR: Takdir edilecek derleyicilerin tayini için bir dosya açılacağı ve bu hususta Derleme Kolu Başının dikkati celbedilerek kıymetçe üstün olmakla beraber çok miktarda fiş yollayanların tespiti ve takdirin neticeye bırakılması hakkında 22/2/933 toplanmasında verilen karara göre cevap yazılacaktır.

G) Darülfünun Müderrisi Halil Nimetullah Beyin 13/4/933 tarihli mektubu.

(25/3/933 Tarihli mektubumuza cevaben Kamusu Türki'yi ne maksatla ve ne suretle taradığını bildirmekte ve bu işler hakkında direktif istemektedir).

KARAR: Bu mektuba verilecek cevap kitaplardan öz Türkçe istilâh olabilecek kelimeleri tarayan Komisyonca tespit olunarak gönderilecektir.

H) Berutta çıkan "El-Ahrar" gazetesine İstanbul muhabiri tarafından yazılan Cemiyetimizin dil faaliyeti hakkında tenkitli mütalâaları havi makale tercümesi okundu.

Bültende cevap verilmesine dair teklif üzerine müzakere olunarak ilmî bir kıymeti olmayan bu gibi tenkitlere cevap vermek aynı zamanda bir ehemmiyet vermek manasını ifade edeceğinden muvafık görülmedi.

V- Umumî Kâtipliğin teklifleri .

Ay isimleri hakkında istenilen tetkik için Türkiyat Enstitüsünce tetkiki yapacak zate münasip görülecek ücretin verileceği evvelce gönderilen mektupta yazıldığını bildirdi.

KARAR: Türkiyat Enstitüsünden gelen mektupta tetkiki yapan Caferoğlu Ahmet Beye verilmesi münasip görülen 20 lira kendisine gönderilecektir.

L: Reşit Halim

H. Zühre

N. Temiz

Reşit Halim

Hasan Ali

Reşit Halim

Reşit Halim